

[N. Chr. Christensen.]

regeringen at lempe på båndene og spørger i stedet, når andre partiers repræsentanter rejser spørgsmålet, spottende: hvad gjorde venstreregeringen i sin tid? Svaret er ligetil. Venstreregeringen havde hverken Marshallhjælp eller den gode høst, der er faldet som appelsiner i den nuværende regerings turban. Men venstreregeringen skabte ikke desto mindre ved sin handelspolitik de forudsætninger, som var en nødvendighed for, at afviklingen kunne finde sted. Den valutaskabende produktion blev sat i vejret, råvarer blev indkøbt, spændvidden mellem import- og eksportpriser blev udjævnet, de tomme hylder fik påny varer, og lagre oparbejdedes igen. Og nu, da frugterne af to års slidsomt arbejde er at se, nu er tiden inde til at lempe både restriktionssystemet og administrationen. Man har også på visse områder foretaget ændringer, men jeg synes ikke, det er ubegrundet, at befolkningen eller i hvert fald en meget stor del af befolkningen stadig synes, at regeringens indstilling heroverfor er nølende. Jeg må sige, at det er i hvert tilfælde ikke de øverste ledere af kontorerne, der nu skaber modstanden. Denne modstand findes i stedet hos de mænd, der endnu ikke har sluppet statssocialismens farlige og erhvervsødelæggende dogmer. Man kan ikke sige, at regeringen mangler opfordringer, heller ikke at den mangler opfordringer fra mest sagkyndig side.

Det er jo dette høje ting bekendt, at blandt andre nationalbankdirektør Bramsnæs forlængst har givet sin uvilje mod restriktionerne klart udtryk, og at han har anbefalet at lade dem falde, for at bruge hans egne ord: „Hellere en dag for tidligt end en dag for sent“. Det kan heller ikke være det høje ting ubekendt, at vareforsyningsens øverste chef, direktør Lindgren, har udtalt sig med en endnu større skarphehed. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne nævne et enkelt lille citat fra et interview. Den øverste administrator af tvangøkonomien siger bl. a.:

„Enhver, der har ører at høre med, hører klagesangen over det regereri og de statsindgreb, der daglig regulerer vor tilværelse. Der må være noget galt.“ Ingen kan jo med større berettigelse end varedirektoratets direktør udtale sig herom. Og videre:

„Folk mister lysten til at tjene penge, de sekundære virkninger ved restriktionerne er ved at tage et sådant omfang, at vi ikke kan fortsætte..... reguleringerne og priskontrollen holder priserne

på nødvendige varer så langt nede, at det ikke betaler sig at producere dem, og følgen er, at den ledige produktionskraft kaster sig over mindre nyttige varer, for hvilke prisbåndene ikke er så snærende.“

Og han siger endelig:

„Den tilpasning, der bliver nødvendig, kan ikke finde sted med de improviserede regulerings- og restriktionsmetoder, som vi i de forløbne år har udviklet, og som i det lange løb kvæler fantasi og initiativ i bureaukrati.“

Skønt direktør Lindgren naturligvis som andre fornuftige mennesker har den opfattelse, at man ikke med et slag kan afskaffe reguleringer og restriktioner — han tilhører åbenbart ikke den blanding af hemningsløs demagogi og vandblå idealisme, der trives så frodigt indenfor det besynderlige retsstatsparti —, så slutter han dog med følgende alvorsord:

„Men vi kan ikke fortsætte som hidtil.

Det må fremover være sådan, at der er noget ved at tjene penge, og der må også være en risiko.“

Se, det er jo udtalelser, der har karakter af et program, og det er jo ikke en hvilken som helst ligegyldig mand, der har fremsat disse udtalelser. Det er den mand, der står som den øverste leder af hele vareforsyningsdirektoratet og derfor må have en særlig evne til at vurdere, hvorledes forholdene er. Jeg kunne derfor have lyst til at spørge den højtærede handelsminister, der i sin begejstring for statsindgreb og statskontrol i sin tid i et skønt syn så fremtidens Danmark vokse op, om han også er kommet til bedre erkendelse, om han deler de programgivende synspunkter for afvikling, som varedirektoratets chef har fremsat. Måske vil den højtærede minister svare med at henvise til de restriktioner, der er ophævet. Jeg følger dog hertil et nyt spørgsmål: om man har — det er jo moderne indenfor denne regering — et langtidsprogram, eller om man måske også har et korttidsprogram, efter hvilket man nærmere kan gøre rede herfor. Jeg følger også disse spørgsmål til: Hvilken indflydelse har det haft for administrationen, at visse restriktioner er hævet? Hvor meget er styrken i den røde bygning formindsket med? Hvor mange har fundet vej ud i det private erhvervsliv? Hvilke kontorer agter man at nedlægge, og hvor stor personaleindskrænkning har der fundet sted? Når man vil give udtryk for, at visse lettelser i restriktionerne har fundet sted — og dette er jo rigtigt — og der i disse dage vil komme yderligere lettelser